

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

Ilmiy ishlar bo'yicha prorektor

F. S. Sharipov

08

TADQIQOT VA AKADEMIK RIVOJLANISH KO'NIKMALARI

FANI BO'YICHA

SILLABUSI

Sirtqi bo'lim uchun

Bilim sohasi: 400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 410 000 - Biznes va boshqaruv

Ta'lim yo'nalishi: 60410400- Moliya va moliyaviy texnologiyalar

Modul / FAN SILLABUSI
Sirtqi bo'lim uchun
60410400- Moliya va moliyaviy
texnologiyalar

Fan nomi:	Tadqiqot va akademik rivojlanish ko'nikmalari
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	TAKR105
Yil:	2
Semestr:	1
Ta'lim shakli:	Sirtqi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	150
Ma'ruza	10
Amaliy mashg'ulotlar	10
Laboratoriya mashg'ulotlar	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	130
Kredit miqdori	5
Baholash shakli:	Test
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	<p>“Tadqiqot va akademik rivojlanish ko'nikmalari” fani ilmiy tadqiqot mavzusini tanlashgacha bulgan jarayonlarni tadqiqotchining «uzini uzi izlash», «uzligini topish» davri deb atash mumkin. Bu davrda tadqiqotchi xali biror-bir mavzuni tanlashdan, uni biror muammo bilan bog'lashdan uzoq buladi. Tajriba kursatadiki, ilm sohasiga birinchi qadam tashlaganidayek mavzu topib, uni biror muammo bilan bog'lay olgan tadqiqotchi deyarli uchramaydi. Demak, mavzu tanlashda ilm sohasidan, mavzuga oid izlanishlar va muammolardan yaxshi xabardor mutaxassisning yordami, maslahati zarur. Bunday mutaxassis mavzu tanlashga ta'sir etuvchi ob'ektiv omillardan xabardor bulgani uchun ham «ilmiy raxbar», «ilmiy maslahatchi», tadqiqotni ratsional olib borishni o'rgatuvchi «ustoz» deb ataladi.</p>

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1	Ekonometrika (MTE1114)
2	Iqtisodiyot nazariyasi (ECONOM6)

3	Mikroiqtisodiyot (MICROE6)
4	Makroiqtisodiyot (MAKROEC6)

Ta'lim natijalari (TN)	
Bilimlar jixatidan:	
TN1	ilmiy tadqiqot munosabatlarini takomillashtirish;
TN2	ilmiy tadqiqotda qullaniladigan metodlardan foydalanish usullari;
TN3	mutaxassislik fanlaridan elektron darsliklarni yaratish texnologiyasini amaliy o'rganish;
TN4	mutaxassislik fanlarni o'qitish jarayonida ilmiy-tadqiqot ishlari;
TN5	ilmiy tadqiqot yo'nalishi va ilmiy muammoni tanlash;
TN6	ilmiy tadqiqot metodologiyasi va texnikasi;
TN7	ilmiy tadqiqot vositalari va usullari haqida tasavurga ega bo'lish.
Ko'nikma jixatidan:	
TN8	tadqiqot jarayonini tashkil etish
TN9	ilmiy tadqiqot munosabatlarini takomillashtirish;
TN10	ilmiy tadqiqotning mohiyati va ularning turlari;
TN11	tadqiqot va akademik rivojlanish ko'nikmalarini amaliyotda qo'llash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: Ma'ruza(M)		Soatlar
M1	Ilmiy tadqiqot metodlari va ularning xususiyatlari	2
M2	Ilmiy tadqiqot va akademik rivojlantirish yo'nalishi va ilmiy muammoni tanlash	2
M3	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi va texnikasi	2
M4	Tadqiqot va akademik ko'nikma jarayonini tashkil etish	2
M5	Tadqiqot va akademik rivojlanish natijalarini nashr etish	2
JAMI		10

Mashg'ulotlar shakli: Amaliy mashg'ulot (A)		
		Soatlar
A1	Ilmiy tadqiqot metodlari va ularning xususiyatlari	2
A2	Ilmiy tadqiqot va akademik rivojlantirish yo'nalishi va ilmiy muammoni tanlash	2
A3	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi va texnikasi	2
A4	Tadqiqot va akademik ko'nikma jarayonini tashkil etish	2
A5	Tadqiqot va akademik rivojlanish natijalarini nashr etish	2
JAMI		10

№	Mustaqil ta'lim (MT)	Ajratilgan soat
MT1	Ilmiy tadqiqotda qullaniladigan metodlardan foydalanish usullari;	6
MT2	Ilmiy tadqiqot mavzusini tanlash va uning dolzarbligini asoslash	6
MT3	Mutaxassislik fanlaridan elektron darsliklarni yaratish texnologiyasini amaliy o'rganish;	5
MT4	Mutaxassislik fanlarni o'qitish jarayonida ilmiy-tadqiqot ishlari	5
MT5	Ilmiy tadqiqot yo'nalishi va ilmiy muammoni tanlash	5
MT6	Elektron darsliklar yaratish ko'nikmasi	5
MT7	Mutaxassislik fanlarni o'qitish jarayonida ilmiy-tadqiqot ishlari	6
MT8	Мутахассислик фанларни ўқитиш жараёнида илмий-тадқиқот ишлари	6
MT9	Илмий тадқиқот ишлари турлари	5
MT10	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi va tenikasi	5
MT11	Ilmiy tadqiqot vositalari va usullari	5
MT12	Tadqiqot jarayonini tashkil etish;	6
MT13	Tadqiqotni loyihalash bosqichlari;	6
MT14	Ilmiy tadqiqot va akademik rivojlantirish yo'nalishlari	6
MT15	Ilmiy tadqiqot yo'nalishi va ilmiy muammoni tanlash	5
MT16	Ilmiy tadqiqot vositalari va usullari	5
MT17	Ilmiy tadqiqot uchun axborot izlashning asosiy usullari	5
MT18	Ilmiy tadqiqot uchun axborot izlashning asosiy usullari	5
MT19	Tadqiqot natijalarini ro'yxatga olish va nashr etish, ilmiy nashrlar turlari	6
MT20	Magistrlik dissertatsiyasi tushunchasi va uning xususiyatlari.	6
MT21	Магистрлик диссертацияси илмий тадқиқот турлари	5
MT22	Магистрлик диссертациясининг тузилиши, тайёрлаш ва расмий химояси	6
MT23	Ilmiy tadqiqot uchun axborot izlashning asosiy usullari	5
MT24	Ilmiy tadqiqot yo'nalishi va ilmiy muammoni tanlash	5
JAMI:		130

Asosiy adabiyotlar	
1	Alemasov V., Mamadaliyev Sh.O. Ilmiy tadqiqot: metodologiya, metodika, ijodiyot. O'quv qo'llanma. – T.: O'zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi, 2015. – 102 b.
2	N.A.Shermuhamedova. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. Darslik-2. – Toshkent.: "Innovotsiya-Ziyo", 2020. - 454 b.

3	H.A.Шермухамедова. Илмий тадқиқот методологияси. Дарслик. – Т.: “Фан ва технология”, 2014. - 512 бет.
4	Zaynalov J.R., Xusanov B.Sh., Aliyeva S.S., Latipova Sh.M. Davlat byudjeti. O'quv qo'llanma. – Toshkent: “Iqtisod-Moliya”, 2021. 316 b.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi “O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida”gi PF-4947-son qarori // Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 31.07.2018 y., 06-son. /18/5483/1594
2	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-apreldagi “Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PQ-2909-son qarori // O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari to'plami, 2017 yil, 37-son, m. 982.
3	Сафиназаров, И. (2019). I.S Илмий тадқиқот методологияси. Архив научных исследований, 1(1). извлечено от https://ejournal.tsue.uz/index.php/archive/article/view/349
4	A.НУРМОНОВ. Илмий тадқиқот методологияси ва методлари. Илмий хабарнома, АДУ, №1 2010 йил.
Internet-saytlar	
1	https://www.natlib.uz (Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi)
2	www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
3	www.imf.uz - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va Moliya Vazirligi rasmiy sayti.
4	www.cbu.uz - O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki rasmiy sayti.
5	www.stat.uz - O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Huzuridagi Statistika Agentligi
6	www.soliq.uz - O'zbekiston Respublikasi O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Soliq qo'mitasi rasmiy sayti.
7	www.openbudget.uz - O'zbekiston Respublikasi “Ochiq byudjet” portali
8	www.scopus.com – xalqaro ilmiy ma'lumotlar bazasi.

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a)5 baxo olish uchun talabani bilim darajasi kuyidagilarga javob berishi lozim:

- >fanning mohiyati va mazmunini tiliq yorita olsa;
- >fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yul quymasa;
- >fan buyicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bulsa;
- >fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- >berilgan savollarga aniq va lunda javob bera olsa;
- >konspektga puxta tayyorlangan bulsa;

>mustaqil topshiriqlarni tuliq va aniq bajargan bulsa;
>fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni tuliq uzlashtirgan bulsa;

b)4 baxo olish uchun talabaniq bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

>fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yul quymasa;
>fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bulsa;
>fan buyicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa;
>fan buyicha berilgan savollarga gugri javob bera olsa;
>fan buyicha konspektini puxta shakllantirgan bulsa;
>fan buyicha mustaqil topshiriqlarni tuliq bajargan bulsa;
> fanga tegishli konunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni uzlashtirgan bulsa.

v)3 baxo olish uchun talabaniq bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

>fan haqida umumiy tushunchaga ega bulsa;
>fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yul quyilsa;
>bayon qilish ravon bulmasa;
>fan buyicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
>fan buyicha matn puxta shakllantirilmagan bulsa.

g)quyidagi hollarda talabaniq bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baxolanishi mumkin:

>U fan buyicha mashgulotlarga tayorgarlik kurilmagan bulsa;
>fan buyicha mashgulotlarga doir xech qanday tasavvurga ega bulmasa;
>U fan buyicha matnlarni boshqalardan kuchirib olganligi sezilib tursa;
>fan buyicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yul quyilgan bulsa;
>fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
>fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.

0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho,
70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

FAN O'QITUVCHISI TO'G'RISIDA MA'LUMOT

Muallif:	Ernazarov Nuriddin Elamonovich iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
E-mail:	n.ernazarov@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, "Moliya" kafedrası
Taqrizchilar:	I.Salamov – SamVMI "Chorvachilikda iqtisodiy samaradorlik va buxgalteriya hisobi" kafedrası dotsenti, i.f.n. O.X.Oqbo'tayev - Samarqand viloyat Iqtisodiyot va moliya bosh boshqarmasi boshlig'i o'rinbosari

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 08 1 -sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№5-09-10/3)

Mazkur Sillabus "Moliya" kafedrasining 2024 yil 26 avgust 1 -sonli yig'ilish bayoni bilan maqullangan.

O'quv-uslubiy boshqarmasi boshlig'i

I.E.Shodmonov

Fakultet dekani

F.B.Abdikarimov

Kafedra mudiri

J.R.Zaynalov

Tuzuvchi

N.E.Ernazarov